

УДК 658.15:[005.52:005.334]

Шевченко А.О.,

здобувач освітнього ступеня магістр

Науковий керівник – Романишин В.О.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Сучасні механізми управління фінансовими ризиками підприємства

З ризиком ми зустрічаємося щоденно: і на побутовому рівні, і при здійсненні будь-якої господарської діяльності. Протягом останніх років питання управління ризиками були предметом досліджень багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, однак у цій царині залишається ще багато дискусійних питань, а швидких розвиток фінансових інновацій викликає необхідність пошуку нових підходів до управління фінансовими ризиками. Саме тому оцінка та шляхи нейтралізації ризиків є актуальною темою сьогодення.

Найбільш суттєвими, зазвичай, вважаються виробничі ризики, однак нині спостерігається тенденція до зростання значення фінансових ризиків, оскільки вони здійснюють прямий вплив на фінансовий стан суб'єктів господарювання. Для оцінки фінансових ризиків використовують сукупність методів якісного і кількісного аналізу. Якісний аналіз передбачає ідентифікацію ризиків, виявлення джерел і причин їх виникнення, встановлення потенційних зон ризику, виявлення можливих вигод та негативних наслідків від реалізації ризикового рішення.

Фінансові ризики можуть виникнути з різних внутрішніх і зовнішніх причин і досить спонтанно в процесі діяльності підприємства. Зовнішні причини формування фінансових ризиків виникають у результаті взаємовідносин підприємства з фінансовими інститутами, тобто банками, біржами, страховими компаніями тощо.

Ризики пов'язані з управлінням і безпосередньо залежить від ефективності, можна прив'язатися до того, що фактори є дуже мінливі і тому управління фінансовими ризиками має бути оперативним і гнучким .

Головною метою управління ризиками на підприємстві може бути отримання прибутку при оптимальному співвідношенні витрат та ступеня ризику, а у довгостроковій перспективі – стійке та ефективне функціонування підприємства та забезпечення високого потенціалу розвитку та зростання в майбутньому. Управління фінансовими ризиками підприємства займає важливе місце в системі фінансового менеджменту та в системі управління підприємством. Ефективне управління фінансовими ризиками дозволяє забезпечити досягнення цілей фінансової діяльності підприємства. [1, с.118] Управління фінансовими ризиками дає можливість раціонально використовувати ресурси, розподіляти відповідальність, покращувати результати діяльності підприємства та забезпечувати прийнятний рівень ризику.

Управління фінансовими ризиками є одним з найважливіших функціональних завдань фінансового менеджменту. На практиці цю сферу управління фінансами здебільшого виокремлюють у специфічний напрям діяльності фінансового менеджменту – ризик-менеджмент (модель управління ризиками).

Модель управління ризиками передбачає формування адекватної системи виявлення, ідентифікації, оцінювання та нейтралізації відповідних ризиків у фінансового-господарській діяльності підприємства.

Формування адекватної та ефективної моделі управління ризиками передбачає вирішення питань, які можна розподілити за такими напрямками : локалізація; аналіз основних факторів, що визначають моделі управління ризиками; обґрунтування основних кількісних показників , що використовується в моделі управління ризиками.

Завданнями управління фінансовими ризиками підприємства є: 1. Виявлення сфер підвищеного ризику фінансової діяльності підприємства, які генерують загрозу його фінансовій безпеці. 2. Всебічна об'єктивна оцінка

ймовірності настання окремих ризикових подій і пов'язаних із ними можливих фінансових втрат. 3. Забезпечення мінімізації рівня фінансового ризику по відношенню до передбачуваного рівня дохідності фінансових операцій. 4. Забезпечення мінімізації можливих фінансових втрат підприємства при настанні ризикової події. [2, с. 360].

При забезпеченні нейтралізації фінансових ризиків суб'єкти господарювання можуть використовувати стратегію уникнення ризику та стратегію утримання ризику.[3, с.4]

Інструментами утримання ризику, якими підприємство може скористатись самостійно, виступають: 1) диверсифікація фінансових ризиків. 2) хеджування фінансових ризиків. 3) механізм лімітування концентрації фінансових ризиків. 4) самострахування та страхування із залученням страхових компаній.

Ризик — це ймовірна подія, яка в разі виникнення має позитивний або негативний вплив на репутацію підприємства і складовою будь-яких економічних процесів. Це пов'язано з тим, що у загальному ризик може бути і як ознакою невизначеної ситуації у навколишньому середовищі, так і необхідністю вибору певного напрямку щодо досягнення поставлених цілей деякого економічного агента. Для ефективного управління фінансовими ризиками необхідно вміло комбінувати методи і застосовувати їх у щоденній роботі.

Список використаних джерел:

1. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства / Т. Б. Кузенко // Інтелект XXI. - 2017. - № 2. - С. 117-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2017_2_18
2. Фінансовий менеджмент: підручник / [А.М.Поддєрьогін, Н.Д.Бабяк та ін] ; кер.авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін. – 2-ге вид.б перероб. – Київ: КНЕУ, 2017 – 534с.
3. Сіренко Н. М. Механізм управління фінансовими ризиками сільськогосподарських підприємств / Н. М. Сіренко, А. С. Мінаєва // Економічний форум. - 2015. - № 1. - С. 167-171. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2015_1_29